

Briuselis, 2017 m. gegužės 24 d.
(OR. en)

9638/17

SPORT 40
EDUC 266
JEUN 78
SOC 434
EMPL 338
CULT 77

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2017 m. gegužės 24 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8937/17 SPORT 32 EDUC 171 JEUN 60 SOC 316 EMPL 238 CULT 54

Dalykas: Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų
išvados dėl sporto kaip socialinės įtraukties per savanorišką veiklą
platformos
– Tarybos išvados (2017 m. gegužės 23 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos 2017 m. gegužės 23 d. įvykusiame 3541-ame Tarybos posėdyje priimtos Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų išvados dėl sporto kaip socialinės įtraukties per savanorišką veiklą platformos.

**Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų
išvados dėl sporto kaip socialinės įtraukties
per savanorišką veiklą platformos**

ES TARYBA IR TARYBOJE POSĖDŽIAVĘ VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ
ATSTOVAI,

A) PRIMINDAMI, KAD:

1. Sportas yra plačiausiai praktikuojama socialinė ir savanoriška veikla Europoje. Daugelis žmonių domisi sportu ir jis atlieka svarbų vaidmenį suburiant įvairios aplinkos žmones.
2. Europos visuomenėms nelengva išlaikyti darną ir įtraukumą. Savanoriška veikla sporto srityje, kuria įsitraukiama į visuomenės gyvenimą, gali būti remiama socialinė integracija, ja prisidedama prie aktyvaus pilietiškumo ir ji gali būti pasitelkiama siekiant kovoti su socialine atskirtimi¹.

¹ Socialinė atskirtis yra suprantama kaip žmonių išstūmimo į visuomenės paribį procesas, dėl kurio jiems sudaroma mažiau sąlygų naudotis ištekliais ir galimybėmis, varžomas jų dalyvavimas įprastame socialiniame ir kultūriniame gyvenime, dėl to jie jaučiasi marginalizuoti, bejėgiai ir diskriminuojami.

3. Savanoriška veikla sporto srityje gali ugdyti stipresnį pažeidžiamų visuomenės narių priklausymo visuomenei jausmą. Tai gali padėti skatinti aktyvų pilietiškumą. Šiose Tarybos išvadose pripažįstama įvairovė Europos visuomenėje ir siekiama spręsti problemas, su kuriomis susiduria grupės, kurioms kyla marginalizacijos rizika, t. y. migrantai ir pabėgėliai², vyresnio amžiaus žmonės, neįgalieji ir pažeidžiami jaunuoliai³.

B) PRIPAŽINDAMI, KAD

4. Net vykstant tik lėtam atsigavimui po ekonomikos ir finansų krizės, nemažai ES valstybių narių tęsė kovą su skurdu ir socialine atskirtimi⁴. Norint užtikrinti socialinę įtrauktį, reikia taikyti vienodas sąlygas visoms visuomenės grupėms ir ypač daug dėmesio skirti dalyvavimui.
5. Konfliktai, krizės ir nestabilios padėtys trečiosiose šalyse buvo veiksniai, dėl kurių migrantų ir pabėgėlių skaičius⁵ nuo 2010 m. Europoje išaugo iki precedento neturinčio lygio ir dėl to Europoje kilo migracijos ir pabėgėlių krizė, o ES valstybėms narėms sunkiai sekėsi suvaldyti antplūdį.

² Šiame dokumente kalbama apie migrantų ir pabėgėlių integraciją vadovaujantis 2016 m. gruodžio 9 d. Tarybos ir valstybių narių vyriausybės atstovų išvadomis dėl Europos Sąjungoje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių integracijos. (dok. 15312/16).

³ Grupės, patiriančios didesnę nei plačioji visuomenė skurdo ir socialinės atskirties riziką. Visi – etninės mažumos, migrantai, neįgalieji, benamiai, kenčiantys nuo priklausomybės tam tikroms medžiagoms, izoliuoti pagyvenę žmonės ir jaunuoliai – dažnai susiduria su sunkumais, tokiais kaip žemas išsilavinimo lygis, nedarbas arba nepakankamas užimtumas, kurie juos gali nustumti į dar didesnę socialinę atskirtį.

⁴ Socialinės politikos reformos Europos Sąjungoje: Valstybių palyginimo socialinės įtraukties stebėsenos Europoje priemonė (SIM). Reformų barometras. Jan Arpe, Simona Milio, Andrej Stuchlik (redaktoriai).

⁵ Baltoji knyga dėl Europos ateities. Kokia ES 27 bus 2025 m.? Apmąstymai ir scenarijai, p. 4. „Pabėgėlių krizė, per kurią į Europą 2015 m. atvyko 1,2 mln. žmonių, – nuo Antrojo pasaulinio karo laikų precedento neturintis įvykis.“ (taip pat žr. 3 išnašą).

6. Tarybos, Komisijos ir Europos Parlamento bendroje deklaracijoje dėl 2017 m. ES prioritetų teisėkūros srityje siekiama kelti labiausiai neatidėliotinus šiandien ES kylančius uždavinius. Šioje bendroje deklaracijoje išdėstomos šešios konkrečios sritys, kurioms turėtų būti teikiama pirmenybė. ES socialinio aspekto klausimo sprendimas ir ES migracijos politikos pertvarkymas ir plėtojimas yra vienos iš šių šešių prioritetinių sričių.⁶
7. Savanoriška veikla sporto srityje gali pasiekti žmones tarptautiniu, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmeniu, skatinti aktyvų pilietiškumą ir taip pat gali būti galinga socialinė priemonė daugelyje sričių. Ji gali būti naudojama siekiant padėti integruoti didėjančią migrantų bendruomenę, kovoti su socialine atskirtimi arba didinti kartų solidarumą bei padėti užtikrinti lyčių lygybę. Ji atlieka svarbų vaidmenį sukuriant socialinę sanglaudą ir įtraukias bendruomenes. Šiuo požiūriu ypač svarbios yra vietos valdžios institucijos, bendradarbiaujančios su sporto klubais, asociacijomis ir kitais subjektais, kurie naudoja sportą kaip veiklos metodą.
8. Vyresnio amžiaus žmonės sudaro svarbią ir vis didėjančią Europos visuomenės, ekonomikos, kultūros ir europiečių gyvenimo dalį. Tokie visi veiksniai, kaip nedidelės pajamos, bloga sveikata, senatvė ir (arba) diskriminacija dėl lyties, sumažėjęs fizinis ar psichinis pajėgumas, nedarbas, izoliacija, piktnaudžiavimas ir ribotos galimybės pasinaudoti paslaugomis, gali prisidėti didinant skurdo ir socialinės atskirties riziką⁷ kai kuriems šios grupės asmenims. Savanoriška veikla sporto srityje gali ištraukti tokius poveikį patiriančius asmenis iš izoliacijos ir paskatinti juos dalytis savo patirtimi, taip remiant kartų dialogą.

⁶ Bendra deklaracija dėl 2017 m. tarpinstitucinio metinių programų sudarymo. Patvirtinimas (dok. 15375/16).

⁷ Aktyvūs vyresnio amžiaus piliečiai Europoje. ES vadovas (2012 m.). *AGE Platform Europe*.

9. Savanoriška veikla sporto srityje ne tik ugdo įvairius įgūdžius ir kompetencijas, bet ir suteikia jaunuoliams galimybių neformaliojo mokymosi ir savaiminio mokymosi srityje – jie gali įgyti pozityvių socialinių nuostatų, pagrįstų per sportą išugdytomis vertybėmis.⁸ Savanoriška veikla sporto srityje taip pat gali būti naudojama kaip apsaugos sistema, skirta jaunuoliams, kurie nesimoko ar nedirba bei yra atsidūrę visuomenės paribyje⁹.
10. Lygios galimybės neįgaliesiems sudaro jiems galimybę vienodomis sąlygomis su kitais asmenimis dalyvauti atliekant sporto savanorių darbą.¹⁰ Visi neįgalieji turėtų turėti teisę visapusiškai dalyvauti sporto veikloje, taip pat būti savanoriais.¹¹

C) PRIPAŽINDAMI, KAD:

11. 2014 m. „Eurobarometro“ duomenimis, 7 % ES piliečių teigia, kad jie dalyvauja savanoriškoje veikloje, kuria remiama sporto veikla¹². Apklausa parodė, kad trečdalis respondentų ne mažiau kaip šešias valandas per mėnesį skiria savanoriškai veiklai, o 8 % savanoriškai veiklai skiria 21 valandą ar daugiau.
12. Savanoriška veikla atlieka itin svarbų vaidmenį įtraukiant žmones į bendruomenę, nes ja stiprinamas aktyvių piliečių vaidmuo, gerinamos užimtumo galimybės, taip pat propaguojamos vertybės ir kultūrų dialogas. Savanoriška veikla sporto srityje gali būti įvairių formų ir būti vykdoma nereguliariai (pavyzdžiui, rengiant ir organizuojant vietinius, regioninius, nacionalinius ir tarptautinius sporto renginius) arba reguliariau, kasdien (pavyzdžiui, veikla, vykdoma administruojant įvairias sporto srities organizacijas ar asociacijas)¹³.

⁸ OL C 372, 2011 12 20.

⁹ Įtraukties ir pagrindinių vertybių rėmimas pasitelkiant formalųjį ir neformalųjį mokymąsi. ES lygmens priemonės siekiant įgyvendinti Paryžiaus deklaraciją.

¹⁰ OL C 326, 2010 12 3.

¹¹ COM(2010) 636 final „2010–2020 m. Europos strategija dėl negalios. Tolesnis siekis kurti Europą be kliūčių“.

¹² Sporto ir fizinio aktyvumo specialioji Eurobarometro apklausa Nr. 412 (2014 m.).

¹³ Ekspertų grupė, atsakinga už žmogiškųjų išteklių vystymą ir sportą. Rekomendacijos, kuriomis skatinama savanoriška veikla sporto srityje ir teisinių bei fiskalinių mechanizmų geriausia praktika.

13. Vis dar trūksta duomenų, kuriais būtų galima remtis formuojant politiką socialinės įtraukties ir savanoriškos veiklos sporte srityje. Iki šiol nėra atlikta sistemingo tarpvalstybinio tyrimo, kuriame pagrindinis dėmesys būtų skiriamas sporto asociacijų, federacijų, klubų ir kitų socialinę įtrauktį ir savanorišką veiklą sporto srityje remiančių subjektų politinėms sąlygoms, ekonominei bei socialinei svarbai ir struktūrinėms ypatybėms.¹⁴¹⁵
14. Europos solidarumo korpuso tikslas yra sudaryti sąlygas daugiau jaunuolių dalyvauti – vykdamt savanorišką veiklą, įsidarbinant, dalyvaujant pameistrystėse ar stažuotėse – įvairiuose solidariuose veiksmuose, siekiant padėti įveikti sunkumus visoje Europoje. Jis gali padėti jiems išsiugdyti kompetencijas, kurių jiems reikia darbo rinkoje ir aktyviam pilietiškumui. Savo ruožtu, tai galėtų prisidėti prie socialinės įtraukties ir Europos vertybių propagavimo¹⁶.

D) PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ:

15. Išnagrinėti ir patvirtinti savanorišką veiklą sporto srityje kaip socialinės įtraukties platformą. Tai gali būti daroma remiant ir skatinant vietos ir regionų valdžios institucijas, kad jos, bendradarbiaudamos su sporto klubais ir organizacijomis, įskaitant nevyriausybinės organizacijas, panaudojant sportą kaip veiklos metodą, suteikti galimybių tiems žmonėms, kurie yra socialiai atskirti. Tai padėtų skatinti ir plėtoti novatoriškus būdus skatinti mažumų ir pažeidžiamų grupių, įskaitant izoliuotus vyresnio amžiaus žmones, pažeidžiamus jaunuolius, neįgaliuosius, migrantus ir pabėgėlius, socialinę įtrauktį propaguojant savanorišką veiklą sporto srityje ir taip suteikiant šių mažumų nariams naujų įgūdžių ir diegiant jiems sportą kaip gyvenimo būdą.

¹⁴ Projektas „Socialinė įtrauktis ir savanoriška veikla Europos sporto klubuose“ (SIVSCE), remiant Europos Sąjungos programai „Erasmus +“ (2015–2017 m.).

¹⁵ Europos sporto įtraukties tinklas (ESPIN). Skatinti lygias migrantų ir mažumų atstovų galimybes per savanorišką veiklą sporto srityje.

¹⁶ Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnis.

16. Propaguoti savanorišką veiklą sporto srityje tarp žmonių iš visų visuomenės sričių, įskaitant migrantus, vyresnio amžiaus piliečius, neįgaliuosius ir pažeidžiamus jaunuolius.
17. Plėtoti ir propaguoti savanorišką veiklą sporto srityje kaip vertinamą švietimo koncepciją, kuri turi būti įtraukta į įvairius savaiminio ir neformaliojo mokymosi lygmenis, įtraukiant jaunimo ir sporto organizacijas ir kitus pilietinės visuomenės suinteresuotuosius subjektus bei stiprinant jų tarpusavio bendradarbiavimą. Tai galėtų apimti švietimo programas bendradarbiaujant su sporto organizacijomis, kuriomis akcentuojama fizinės ir psichinės gerovės nauda, taip pat savanorių sporto srityje svarba.
18. Propaguoti savanorišką veiklą organizuojant svarbius sporto renginius, bendradarbiaujant su sporto sąjūdžiu. Svarbūs sporto renginiai gali būti puiki proga sukurti tinkamas sąlygas savanoriams mokytis, padedant jiems įgyti reikalingų kompetencijų.

E) PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS:

19. Remti keitimąsi visose ES valstybėse narėse gerosios praktikos pavyzdžiais ir žiniomis, susijusiais su savanoriška veikla sporto srityje, atsižvelgiant į savanoriškos veiklos sporto srityje indėlį ir poveikį socialinei įtraukčiai.
20. Svarstyti galimybę remti tarpvalstybines iniciatyvas (pvz., keitimąsi gerosios praktikos pavyzdžiais, tyrimus, tinklus ir projektus), kuriomis daugiausia dėmesio skiriama nacionalinių ir tarptautinių strateginių veiksmų socialinės įtraukties srityje įgyvendinimui pagal finansavimo iš ES programas, ypač „Erasmus+“ ir Europos socialinio fondo lėšomis, daugiausia dėmesio skiriant savanoriškai veiklai sporto srityje.

F) PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS IR VALSTYBIŲ NARIŲ ATITINKAMOSE JŲ
KOMPETENCIJOS SRITYSE:

21. Numatyti, kad Europos sporto savaitės būtų iniciatyva, kuria propaguojama savanoriška veikla sporto srityje ir įtraukiami visų visuomenės grupių asmenys. Tai gali būti viena iš priemonių pasiekti visus visuomenės sluoksnius vykdant veiklą skurdžiose vietovėse ir pritraukiant sporto srities savanorių šiose vietovėse.
22. Skatinti savaiminio ir neformaliojo mokymosi rezultatus, pasiektus vykdant savanorišką veiklą sporto srityje, pripažinimą ir patvirtinimą, visų pirma panaudojant europines priemones ir gaires¹⁷, kuriomis galima sudaryti palankesnes sąlygas pasiektiems mokymosi rezultatams patvirtinti ir pagerinti jų palyginamumą bei skaidrumą, taip pat geriau juos pripažinti. Taip būtų siekiama išnagrinėti būdus, kaip sustiprinti savanorių statusą, kad būtų užtikrintas jų įgytų kompetencijų pripažinimas.
23. Skatinti naudoti struktūrinių ir investicijų fondų ir Sanglaudos fondo lėšas infrastruktūros priemonėms, taip pat kitas sporto klubams skirtas programas, siekiant pagerinti vyraujančias socialines sąlygas, ypač tose vietovėse, kuriose yra didelė grupių, kurioms kyla marginalizacijos rizika, koncentracija.
24. Propaguoti Europos solidarumo korpuso koncepciją tarp sporto organizacijų ir skatinti jas dalyvauti šioje iniciatyvoje, kad jaunuoliai, kurie yra aktyvūs sporto srityje, turėtų daugiau galimybių pasinaudoti šia programa.

¹⁷ 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendacija dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo (OL C 398, 2012 12 22).

G) PRAŠO SPORTO SAJŪDŽIO APSVARSTYTI GALIMYBĘ:

25. Paskatinti įtraukti migrantus ir pabėgėlius, vyresnio amžiaus žmones, neįgaliuosius, pažeidžiamus jaunuolius į įvairias savanoriškos veiklos užduotis mėgėjiško sporto veikloje organizuojant tiek nedidelio masto, tiek svarbius sporto renginius ir užtikrinant, kad tokiems asmenims būtų lengviau įsitraukti į savanorišką veiklą mėgėjiško sporto veikloje ir kad jie įgalėtų.
26. Plėtoti bendradarbiavimą su sporto organizacijomis, jaunimo organizacijomis ir kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis savanorių skatinimo, įtraukimo ir išlaikymo klausimais, kad būtų sudaryta kuo daugiau galimybių savanoriškai veiklai sporto srityje, pavyzdžiui, svarbiuose sporto renginiuose.
27. Sukurti mokymosi ir mokymo galimybių, kad būtų pagerinti sporto organizacijų savanorių darbuotojų, įskaitant migrantus, pabėgėlius, vyresnio amžiaus piliečius, neįgaliuosius, pažeidžiamus jaunuolius ir kitas mažumas, įgūdžiai, tuo pačiu stiprinant asmenų, atsakingų už įvairių savanorių grupių įdarbinimą ir valdymą, gebėjimus.
28. Skatinti lygias galimybes sporto klubuose, be kita ko, vienodas sąlygas grupėms, kurioms kyla marginalizacijos rizika, priklausantiems asmenims tapti nariais ir būti klubo savanoriais.
29. Skatinti vyresnio amžiaus žmones dalyvauti sporto klubų veikloje ir integruoti vyresnio amžiaus savanorius, panaudojant vertingą jų gyvenimo patirtį, į sporto struktūras visais lygmenimis.

Šiuose svarbiuose dokumentuose akcentuojama savanoriškos veiklos sporto srityje, kaip socialinės įtraukties priemonės, svarba:

1. Strategija „Europa 2020“ ir viena iš jos septynių pavyzdinių iniciatyvų, kurioje akcentuojama būtinybė užtikrinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą, nes tai padės ant skurdo ribos gyvenantiems ir socialinę atskirtį patiriantiems žmonėms gyventi oriai ir aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime (dok. 7110/10).
2. 2010 m. lapkričio 18 d. Tarybos išvados dėl sporto vaidmens kuriant ir plėtojant aktyvią socialinę įtrauktį (OL C 326, 2010 12 3).
3. Komunikatas „ES politika ir savanoriška veikla. Tarpvalstybinės savanoriškos veiklos pripažinimas ir skatinimas ES“ (COM(2011) 568 final).
4. Tarybos išvados dėl sporto srities savanoriškos veiklos vaidmens skatinant aktyvų pilietiškumą (OL C 372, 2011 12 20).
5. 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendacija dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo (OL C 398, 2012 12 22).
6. Europos Sąjungos darbo planas sporto srityje (2014–2017 m.) (OL C 183, 2014 6 14).
7. Sporto ir fizinio aktyvumo specialioji Eurobarometro apklausa Nr. 412 (2014 m.).
8. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: „Nauja Europos įgūdžių darbotvarkė. Drauge dirbant didinti žmogiškąjį kapitalą, įsidarbinimo galimybes ir konkurencingumą“ (dok. 10038/16).
9. 2016 m. gruodžio 9 d. Tarybos ir valstybių narių vyriausybių atstovų išvados dėl Europos Sąjungoje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių integracijos (dok. 15312/16).
10. Bendra deklaracija dėl 2017 m. tarpinstitucinio metinių programų sudarymo (dok. 15375/16).

11. Investicijos į Europos jaunimą
 - a) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Investicijos į Europos jaunimą“ (dok. 15420/16).
 - b) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos solidarumo korpusas“ (dok. 15421/16).
 12. Ekspertų grupė, atsakinga už žmogiškųjų išteklių vystymą ir sportą. Rekomendacijos, kuriomis skatinama savanoriška veikla sporto srityje ir teisinių bei fiskalinių mechanizmų geriausia praktika (2016 m. gruodžio mėn.).
 13. Europos sporto įtraukties tinklas (ESPIN). Skatinti lygias migrantų ir mažumų atstovų galimybes per savanorišką veiklą sporto srityje.
 14. COM(2010) 636 final „2010–2020 m. Europos strategija dėl negalios. Tolesnis siekis kurti Europą be kliūčių“.
-